

สำนักเลขานุการคณะกรรมการฯ
รับที่ ๖๘๒๐ ลงวันที่ ๑๒ มี.ย. ๒๕๕๕ ๑๕๗๐

ที่ พน ๐๓๐๔/๒๕๕๕

กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอยี คอมเพล็กซ์ อาคารบี ชั้น ๒๔
ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะกรรมการฯ เรื่อง การกำหนดพื้นที่เขตการศึกษา สำรวจเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งหินน้ำมัน ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการฯ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการฯ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๓๖๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะกรรมการฯ (แบบรายงาน ๐๑) เรื่องการกำหนดพื้นที่เขตการศึกษาสำรวจเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งหินน้ำมันแม่สอด จังหวัดตาก
๒ รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร การศึกษาสำรวจแนวทางการพัฒนาและใช้ประโยชน์แหล่งหินน้ำมันแม่สอด จังหวัดตาก

๓. หนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก ๐๕๑๐/๓๐๐๐ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓

๔. หนังสือกระทรวงพลังงาน ที่ พน ๐๓๐๔/๖๓๒๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๕. แผนการศึกษาของกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งหินน้ำมัน แม่สอด เป็นแหล่งพลังงานและแร่ธาตุดิบในอุตสาหกรรม

ด้วยกระทรวงพลังงานขอนำเสนอ รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะกรรมการฯ เรื่อง “การกำหนดพื้นที่เขตการศึกษาสำรวจเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งหินน้ำมันแม่สอด จังหวัดตาก” ซึ่งเป็นเรื่องที่ดำเนินการตามมติคณะกรรมการฯ และเข้าข่ายเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อทราบและพิจารณาตามมาตรา ๔ (๓) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการฯ พ.ศ.๒๕๕๔

๑. ความเป็นมา

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการฯได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ มอบหมายให้กระทรวงพลังงาน รับไปดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดพื้นที่เขตการศึกษา สำรวจเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งหินน้ำมันในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในพื้นที่ ๑๐๔ ตารางกิโลเมตร เพื่อประเมินศักยภาพทรัพยากรหินน้ำมัน การทำเหมือง และศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์หินน้ำมันแม่สอด ด้านการใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า การสกัดเป็นน้ำมันหิน การกลั่น รวมถึงการใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเคมีหรือในโรงปูนซีเมนต์ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๕ ปี (ธันวาคม ๒๕๕๐- ธันวาคม ๒๕๕๕)

/๑. ผลการดำเนินงาน...

๒. ผลการดำเนินงาน

บัดนี้ กระทรวงพลังงาน โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้ (โดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒)

๒.๑ ผลการสำรวจและประเมินศักยภาพแหล่งหินน้ำมันแม่สอด พบรหินน้ำมันชั้นบางแทรกสลับกับชั้นหินดินดาน (ความหนา ๐.๐๑-๑.๖๐ เมตร) หินน้ำมันมีคุณภาพดี ค่าความร้อนเฉลี่ย ๔๐๐ แคลอรี/กรัม ปริมาณน้ำมันหิน (Oil yield) เฉลี่ยร้อยละ ๕ โดยน้ำหนัก หรือ ๐.๓๗ บาร์เรล/ตันหินน้ำมัน มีปริมาณสำรองทางธรณีวิทยาของทรัพยากรหินน้ำมันในพื้นที่ศักยภาพสูง ๑๙ ตารางกิโลเมตร จำนวน ๑,๐๕๐ ล้านตัน

๒.๒ ผลศึกษาการทำเหมืองของกรณีศึกษา ในพื้นที่ศักยภาพสูง ๑๙ ตารางกิโลเมตร โดยวิธีเหมืองเปิด ระยะความลึกของเหมืองไม่เกิน ๑๐๐ เมตร พบร่วมมีปริมาณสำรองในการการทำเหมือง ๓๒ ล้านตัน ต้นทุนการทำเหมืองสูงถึง ๑,๘๗๐ บาทต่อล้านตัน

๒.๓ ผลศึกษาการใช้หินน้ำมันผลิตไฟฟ้า โดยออกแบบโรงไฟฟ้าชนิดตั้งเครื่องผลิตไอน้ำแรงดันสูงแบบ Circulating Fluidized Bed Boiler ขนาด ๕๐ เมกะวัตต์ จำนวน ๑ โรง อายุโรงไฟฟ้า ๓๐ ปี พบร่วมค่าในการลงทุน โดยมีต้นทุนในการผลิตไฟฟ้า ๕.๘๗ บาทต่อบาทต่อหน่วย (พิจารณาตามเงื่อนไข Project IRR ร้อยละ ๑๐) ซึ่งราคาต้นทุนดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ยต้นทุนการผลิตจากโรงไฟฟ้าชนิดอื่นของ กฟผ. เป็น ๒ เท่า

๒.๔ ผลศึกษาการสกัดน้ำมันหินจากหินน้ำมัน โดยออกแบบให้โรงสกัดชนิด Alberta Taciuk process กำลังการผลิตน้ำมันหิน ๑,๖๐๐ บาร์เรล/วัน มีอัตราใช้หินน้ำมันประมาณ ๓,๐๐๐ ตัน/วัน มีต้นทุนการผลิตสูงอยู่ในช่วง ๙๐-๑๖๐ เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล โดยยังไม่รวมค่าดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีเทคโนโลยีขั้นตอนและลงทุนสูง จึงไม่คุ้มค่าในเชิงพาณิชย์

๒.๕ ผลศึกษาด้านการกลั่นและอุตสาหกรรมเคมี เนื่องจากการสกัดเป็นน้ำมันหินน้ำมีคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์ ดังนั้นการลงทุนต่อด้านการกลั่นหรือในอุตสาหกรรมเคมีที่ต้องใช้น้ำมันหินเป็นวัตถุติดจึงไม่สามารถดำเนินการในเชิงพาณิชย์ได้เช่นกัน

๒.๖ ผลศึกษาการใช้ประโยชน์หินน้ำมันในอุตสาหกรรมซีเมนต์ ในเบื้องต้นพบว่า อาจเป็นไปได้ในการนำหินน้ำมันแม่สอดไปใช้ในโรงปูนซีเมนต์ที่จังหวัดสระบุรี แต่ต้องศึกษารายละเอียดปริมาณสำรองหินน้ำมันและทดลองเผาหินน้ำมันในเตาผลิตปูนซีเมนต์เพิ่มเติม เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในเชิงพาณิชย์

๒.๗ ผลศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและความชันสัมพันธ์ กรณีที่มีการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าหรือโรงสกัดหินน้ำมัน อาจมีผลกระทบที่เกิดจากหินน้ำมัน (ที่เกิดจากโรงสกัดหินน้ำมัน) เถ้าหินน้ำมัน (ที่เกิดจากโรงไฟฟ้า) และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ที่เกิดจากโรงสกัดหินน้ำมันและโรงไฟฟ้า) เนื่องจากหินน้ำมันและเถ้าหินน้ำมันมีสารปนเปื้อนประเภทสารไฮドรอคาร์บอนเชิงซ้อน สำหรับด้านมวลชนสัมพันธ์ ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีข้อกังวลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความปลดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.๔ กระทรวงพัฒางานมีความเห็นว่าแหล่งที่นัน้มันแม่สอด มีขันทินน้ำมันเป็นชนบง แทรกสับด้วยหินดินดานจำนวนมาก ทำให้คุณภาพต่ำ ค่าความร้อนเฉลี่ย ๙๐๐ แคลอรี่/กรัม (ถ่านหิน ลิกไนต์เหมือนแม่มาค่าความร้อนเฉลี่ย ๒,๗๐๐ แคลอรี่/กรัม) และค่าใช้จ่ายสูงในการทำเหมือง การใช้หินน้ำมันผลิตไฟฟ้า 不克ดเป็นน้ำมันหินหรือใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น ด้านการกลั่นและใน อุตสาหกรรมเคมีไม่คุ้มค่าในเชิงพาณิชย์ในปัจจุบัน กระทรวงพัฒางานจึงเห็นควรยุติการศึกษาสำรวจ แหล่งที่นัน้มันแม่สอดเพื่อเป็นแหล่งเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า การ不克ดเป็นน้ำมันหิน การกลั่นและ ในอุตสาหกรรมเคมี

๒.๕ ในการดำเนินการตามข้อ ๒.๑ - ๒.๔ ได้ใช้งบประมาณจากกระทรวงพัฒางาน จำนวน ๑๗ ล้านบาท จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๕.๖ ล้านบาท รวมใช้เงินทั้งสิ้น ๓๒.๖ ล้านบาท ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๑ – ๒๕๕๔

๒.๖ กระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่แจ้งว่า สนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาหินน้ำมันแม่สอดในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมชีเมนต์ และวัสดุก่อสร้าง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) กระทรวงพัฒางานจึงเห็นควรนำข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรม ดังกล่าวนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งที่นัน้มันเองแม่สอด เป็นแหล่ง พัฒางานและแร่ตั้งต้นในอุตสาหกรรม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ และ ๕)

๒.๗ ผลกระทบจากการดำเนินการ ไม่มี

๓. ปัญหาและอุปสรรค
ไม่มี

๔. แนวทางแก้ไข
ไม่มี

๕. ข้อเสนอ

กระทรวงพัฒางาน จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบงานผลการดำเนินการของ กระทรวงพัฒางานตามติดตามรัฐมนตรี ในกรณีการกำหนดพื้นที่เขตการศึกษา สำรวจเพื่อกำหนด แนวทางการพัฒนาแหล่งที่นัน้มัน ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และแผนการศึกษาและพัฒนาแนวทางการใช้ประโยชน์หินน้ำมันในภาคอุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรมตามข้อ ๒.๗ เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อ โปรดทราบและพิจารณา ดังนี้

๕.๑ รับทราบผลการศึกษาของกระทรวงพัฒางานที่เสร็จสิ้นลงแล้ว (ตามข้อ ๒) ซึ่ง พบร่วมแหล่งที่นัน้มันแม่สอดมีคุณภาพต่ำ การจะนำไปผลิตพัฒางานไฟฟ้า หรือการ不克ดเป็นน้ำมันหิน หรือนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเคมีและการกลั่น จะไม่คุ้มค่าเชิงพาณิชย์ ณ เวลาปัจจุบัน จึงเห็นสมควรยุติ การศึกษาเพื่อพัฒนาแหล่งที่นัน้มันในด้านการผลิตพัฒางานไฟฟ้า การ不克ดเป็นน้ำมันหิน การนำไปใช้ใน อุตสาหกรรมเคมีและการกลั่น

/๕.๒ มอบหมายให้...

๕.๒ มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการตามแผนการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งที่นิ่มมันแอ่งเมื่อสอดเป็นแหล่งพลังงานและวัตถุดีบในอุตสาหกรรม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) พร้อมทั้งกำหนดให้พื้นที่ ๑๐๕ ตารางกิโลเมตร ตามมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ บริเวณบ้านห้วยกะโอลก อำเภอเมือง จังหวัดตาก เป็นเขตเพื่อการศึกษา สำรวจและผลักดันการใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรม (โดยเฉพาะอุตสาหกรรมซีเมนต์และก่อสร้าง) จากแหล่งที่นิ่มมันแอ่งเมื่อสอด โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน ๕ ปีนับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ (ตามข้อ ๒.๑๐)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบตามข้อ ๕.๑ และพิจารณาตามข้อ ๕.๒ ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอารักษ์ ชลธาร์นนท์))

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
สำนักจัดการเชื้อเพลิงธรรมชาติ
โทร. ๐ ๒๗๘๔ ๓๒๗๔
โทรสาร ๐ ๒๗๘๔ ๓๒๗๗
E-mail suparerk@dmf.go.th